

Pienet suurella asialla

Maailman ympäristöpäivää vietetään lauantaina 5.6.2004. Se on YK:n julistama teemapäivä, jonka tarkoituksena on kannustaa meitä kansalaisia aktiivisiin tekoihin ympäristön puolesta. Aikuisten vastuu ympäristöasioissa onkin valtava, meidän on opittava tekemään yhteistyötä, silloin syntyy kestävä kehityksen mukaisia päätöksiä ja saadaan varmasti myös hyviä tuloksia. Olemme malleana lapsillemme. He ovat tulevia päättäjiä, pallo on pian heidän käsissään, minkälaisen maapallon heille jätämme?

Usein suuret ja kauniit periaatteet ja juhlapuheet jäävät tyhjiksi fraaseiksi, joilla voidaan perustella tarpeen mukaan lähes mitä tahansa päätöksiä ja tekoja. Toisaalta taas on ilo nähdä, kuinka pienet ja arkiset askareet ja valinnat muodostavat ne pienet purot, jotka yhdistyvät kuohuviksi koskiksi.

Ei kestävä kehityksen tarvitse olla mitään kaukaista, monimutkaista ja juhlallista, vaan arkista käytännön elämää. Lapsille ja nuorille on erittäin tärkeää antaa ympäristökasvatusta ja tietoutta, he ovat kestävä kehityksen edistäjiä ja opettavat myös meitä vanhempia.

Oman kokemuksen mukaan päivähoitokäiset lapset ovat innokkaita luonnon ja ympäristön tutkijoita, kierrättäjiä, roskien kerääjiä ja kompostin hoitajia. Lapsilla on ilmiömäinen kyky havainnoida ympäristöä, luonnossa tapahtuvia muutoksia, he nauttivat ulkona leikkimisestä ja mikäpä onkaan parempi oppimisympäristö kuin piha, metsä ja ranta. Pienet kivet ja kävyt toimivat oppivälineinä matematiikan alkeissa.

Lapsille mieluisia elämyksiä ovat vesisade kasvoilla, ruoho kädessä, lämmin hiekka paljaiden varpaiden alla. Lapselle ikioma kotiympäristö on mansikkapaikka, olipa se sitten maalla tai kaupungissa.

Otetaan lapset mukaan talkoisiin ja aloitetaan oman lähiympäristömme kohentaminen ja kaunistaminen – keräämällä roskaa ja istuttamalla uusia kasveja ja pensaita ilahduttamaan sekä itseämme että ohikulkijoita. Pidetään hyvä huoli omasta kotiseudustamme, asuinympäristön laatuun ja viihtyisyyteen kannattaa aina panostaa. Yhteiset viheralueet ovat meidän olohuoneitamme, meidän.

Puutarhan oksat, lehdet, ruohonleikkuusilpun ja haravointijätteet osaamme laittaa kompostiin. Mutta miten toimii kierrätys – onko tarpeeksi kierrätyspisteitä erilaisille jätteille? Kaikille on järjestettävä mahdollisuus osallistua kierrätykseen ja jätemäärän vähentämiseen. Jätteiden lajittelu on saatava toimimaan luontevasti ja kunnolla.

Parasta jätehuoltoa on jätteiden syntymisen ehkäiseminen joka alkaa jo ostopäätöksestä. Kelpaako ostoksesi hyötykäyttöön, voiko sen korjata tai laittaa kiertoon? Meidän on päästävä eroon kertakäyttökulttuurista ja energiavarojen tuhlaamisesta. Näissä asioissa syntyy suuria säästöjä sekä kotitalouksissa että virastoissa ja laitoksissakin.

Jos juot kahvisi aina kertakäyttökupista, paljonko tuhlaat vuodessa? Minkälaiset sähkölaskut ovat virastoissa, joissa valot palavat yötä päivää, kesälläkin? Mitä hyödyllistä säästyneillä euroilla voisi saada? On aivan turha opettaa lasta, jos emme itse noudata oppejamme. Vietä sinäkin ympäristöpäivää ja vietetään sitä joka päivä!

Irma Marttila
Päivähoitoalueen päällikkö
Helsinki

(Julkaistu Uutispäivä Demarissa 26.5.2004)